

Rozważmy (nieprzetłumaczalną niestety) zagadkę: “The dean of the faculty of physics had a child but was not this child's father. How is this possible?” Wiele osób zмага się z odpowiedzią, zgadując, że był ojczymem itd. A jednak, rozwiązanie zagadki wydaje się być oczywiste, jak tylko się je usłyszy: dziekan była kobietą, *matką* dziecka (dlatego zagadka nie działa w języku polskim, w którym forma czasownika zdradza płeć). Dlaczego tak trudno na to wpaść? Cóż, głównie z powodu głęboko zakorzenionej idei, że profesorowie fizyki (szczególnie ci zajmujący prestiżowe stanowiska) są mężczyznami. I chociaż w większości przypadków rzeczywiście tak jest, zbyt łatwo przeskoczyć od tej obserwacji do twierdzenia, że kobiety są mniej wykwalifikowane do nauki na poziomie akademickim (lub, jeśli jednak się nią zajmują, że to w jakiś sposób pozbawia to je kobiecości). Twierdzenie to z kolei może prowadzić do dyskryminacji kobiet w środowisku akademickim, co byłoby sytuacją niesprawiedliwą i nieefektywną.

Ponieważ przekonania o „naturalnej” wyższości mężczyzn w nauce są politycznie niepoprawne, w większości współczesnych społeczeństwach respondenci nie chcą się do nich przyznać. Z tego powodu badacze projektują różne metody, dzięki którym można ujawniać utajone uprzedzenia i stereotypy, nawet jeśli osoba udzielająca odpowiedzi nie jest w pełni szczerą. W tym projekcie oferujemy dwa takie podejścia. Pierwsze opiera się na zagadkach podobnych do pierwszego zdania tego streszczenia. Drugie oparty jest na tłumaczeniu tekstów neutralnych pod względem płci na języki obce, co wymusza przypisywanie płci. Opracujemy i przetestujemy te nowe metody, korelując wyniki z innymi istniejącymi miarami uprzedzeń.

Ponadto przeprowadzimy dwa dalsze badania nad praktycznymi konsekwencjami stereotypowego skojarzenia, nauki z płcią męską. Pierwsze skupi się na kwestii wsparcia ze strony współpracowników w zdobywaniu funduszy na badania. O ile, jak wskazują badania, decyzje grantodawców nie ujawniają dyskryminacji ze względu na płeć, nieformalne wsparcie ze strony kolegów i koleżanek (które najpewniej przyczyni się do sukcesu) może zależeć od płci danego naukowca. W nowatorskim eksperymencie terenowym damy badaczom możliwość wpłynięcia na to, które z ich koleżanek i kolegów otrzyma dodatkowe fundusze na badania. Będziemy mogli powiązać te decyzje z ich (jawnymi i utajonymi) uprzedzeniami dotyczącymi płci. Na koniec zbadamy, w jaki sposób stereotypy związane z płcią mogą wpływać na kolejny ważny czynnik sukcesu naukowców: otrzymywane od studentów oceny prowadzonych zajęć. W szczególności sprawdzimy, czy w przypadku kwestii, na które nauczyciel nie ma wpływu (np. czy sala jest należycie wyposażona do prowadzenia zajęć), również istnieje różnica między średnimi ocenami profesorów płci żeńskiej i męskiej. Podsumowując, projekt ma na celu opracowanie i wdrożenie szeregu innowacyjnych metod badawczych mogących rzucić nowe światło na kwestię odwiecznego problemu niedostatecznej reprezentacji kobiet wśród nauczycieli akademickich.